

مرکز تحقیقات شورای نگهبان

گزارش کارشناسی

موضوعات مورد بررسی دبیرستان و ششمین

جلسه شورای نگهبان در سال ۱۳۹۰

گزارش: ۹۰۰۰۲۱

مرکز تحقیقات شورای نگهبان

تدوین: ۱۳۹۰/۰۷/۱۹

شناسنامه گزارش

موضوع:

گزارش کارشناسی

موضوعات مورد بررسی در بیست و ششمین

جلسه شورای نگهبان در سال ۱۳۹۰

تهیه کننده: مرکز تحقیقات شورای نگهبان

ناظر علمی: معاون پژوهشی

شماره گزارش: ۹۰۰۰۲۱

تاریخ تنظیم: ۱۳۹۰/۰۷/۱۹

فهرست مطالب

- ۱- لایحه آیین دادرسی کیفری (مواد ۱۱۱ الی ۱۲۷).....۲
- ۲- طرح نظارت مجلس بر امور نمایندگان.....۵
- ۳- لایحه عضویت ایران در اتحادیه تعرفه‌ای حمل و نقل بار با راه آهن اروپا - آسیا.....۱۱
- ۴- لایحه عضویت ایران در فدراسیون بین المللی بتن.....۱۴
- ۵- اصلاح اساسنامه شرکت مادر تخصصی مدیریت منابع آب ایران.....۱۶

۱- لایحه آیین دادرسی کیفری (مواد ۱۱۱ الی ۱۲۷)

ماده (۱۱۱)

این مسأله متضمن آن است که پرونده در حال رسیدگی در اجرای احکام کیفری، برای رسیدگی در مورد اعتراض شخص ثالث به دادگاه حقوقی ارجاع شود، که موجب برهم زدن نظم حقوقی و قضایی می‌شود. اساساً دادگاه حقوقی هیچ ارتباطی با اجرای احکام کیفری نداشته و عملاً موجب مغایرت با سیاست‌های کلی قضائی نظام در زمینه تضمین عدالت و تأمین حقوق فردی و اجتماعی همراه با سرعت و دقت و مغایرت با بند ۱۴ اصل سوم قانون اساسی می‌باشد که بیان می‌دارد دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است همه امکانات خود را برای تأمین حقوق همه جانبه افراد از زن و مرد و ایجاد امنیت قضایی عادلانه برای همه و تساوی عموم در برابر قانون به کار برد.

ماده (۱۱۸)

از یک طرف، قاعده حقوقی آن است که دادگاهی صلاحیت دارد که جرم در محل حوزه قضایی آن واقع شده است و این قاعده به دلیل آن است که علی‌القاعده اکثر دلایل و ادله جرم در محل وقوع آن کشف می‌گردد و از این جهت بهترین دادگاه صالح، همان دادگاه محل وقوع جرم است، از طرف دیگر مکلف کردن بازپرس به سعی در کشف محل وقوع جرم در طول تحقیقات موجب اطاله دادرسی می‌گردد که مغایر سیاست‌های کلی نظام است.

ماده (۱۱۹)

تذکر: از عبارت «استماع شهادت شهود و مطلع» در این ماده به نظر می‌رسد که برای اظهارات مطلع ارزش شهادت قائل شده‌است در حالی که اظهارات مطلع ارزش شهادتی ندارد، لذا از این جهت دارای ابهام می‌باشد و باید به صورت «استماع اظهارات مطلع» اصلاح گردد.

ماده (۱۲۳)

الف - قسمت اخیر ماده با توجه به اینکه فعل مضارع «درخواست نمایند» در مقام انشاء افاده امر می‌کند، الزام بازپرس به پذیرش نظر شاکی یا متهم واجد ایراد است و موجب اطاله دادرسی می‌شود و از این جهت مغایر سیاستهای کلی نظام است.

ب - الزام بازپرس به تحقیق یا معاینه محل بر حسب درخواست متهم یا شاکی، مغایر با استقلال مقام قضایی است.

ماده (۱۲۵)

تبصره ماده که مقرر داشته است «هرگاه حضور متهم یا سایر اشخاصی که در امر کیفری شرکت دارند در هنگام معاینه محل ضروری باشد، مکلفند به دستور بازپرس در محل حاضر شوند»؛ عبارت «سایر اشخاصی که در امر کیفری شرکت دارند»، از آنجا که مشخص نیست منظور شرکای جرم است یا افراد دخیل در پرونده کیفری اعم از شاکی یا مدعی خصوصی و ...؛ واجد ابهام است.

ماده (۱۲۷)

الف) به نظر می‌رسد صرفاً در مواردی که رسیدگی براساس شکایت شاکی باشد و شاهدهی را معرفی نماید که دادگاه علم به شاهد گرفتن او در هنگام وقوع جرم داشته باشد و یا احقاق حق متوقف به شهادت شاهدهی باشد که دادگاه علم به شاهد بودن وی دارد و یا تحقیق بر اساس ارتباط جرم با امنیت عامه و نظم عمومی باشد، احضار شاهد شرعاً جایز است و فقط در این صورت احضار و نهایتاً جلب وی امکان پذیر خواهد بود. نظرات شورا در سال ۶۶ و ۷۸ موید این نظر می‌باشد

ب) نظر شورا در سال ۱۳۶۶: اگر رسیدگی بر اساس شکایت شاکی باشد و شاهدهی را معرفی نماید که دادگاه علم به شاهد بودن او در هنگام وقوع جرم داشته باشد یا تحقیق بر اساس ارتباط جرم با امنیت عامه و نظم عمومی باشد احضار شاهد جایز است و بصورت فوق باید اصلاح گردد.

ج) نظر شورا در مواد ۸۱ و ۸۲ لایحه مصوب سال ۷۸: اگر رسیدگی بر اساس شکایت شاکی باشد و شاهدهی را معرفی نماید که دادگاه علم به شاهد گرفتن او در هنگام وقوع جرم داشته باشد و یا احقاق حق متوقف به شهادت شاهدهی باشد که دادگاه علم به شاهد بودن وی دارد و یا تحقیق بر اساس ارتباط جرم با امنیت عامه و نظم عمومی باشد، احضار شاهد جایز است. و دو ماده مذکور باید به این نحو اصلاح شوند.

۲- طرح نظارت مجلس بر امور نمایندگان

۱- مقدمه توجیهی، ضرورتها و اهداف

فرمایشات مورخ ۱۳۸۹/۳/۱۸ مقام معظم رهبری در دیدار نمایندگان با معظم له در خصوص اعمال نظارت مجلس و مردم بر نمایندگان مبنی بر اینکه: «... مجلس نسبت به دستگاه‌های اجرایی کشور شأن نظارتی دارد، یک شأن نظارتی هم برای خود مجلس و برای آحاد نمایندگان تعریف کنید. اگر شما امروز توانستید یک ساز و کار کنترلی متقن و محکم برای نظارت بر کار نماینده پایه گذاری کنید تا هر وقتی که این دستگاه خوب کار کند اجرش مال شماست.» فرصتی است برای اینکه این خلأ جدی در مجلس با اقدام عمومی نمایندگان برطرف گردد.

یادآور می‌شود دارندگان مشاغل حرفه‌ای مانند قضات و اعضای هیأت علمی و حتی کارکنان اداری و اصناف نیز هر کدام دارای مراجع نظارتی هستند که برای حفظ شئون اداری و شغلی آنان نسبت به اعمال نظارت بر کار خود اقدام می‌نمایند. همچنین نتایج مطالعات تطبیقی مؤید آن است که در سایر کشورها نیز ابزارهای متعددی برای اعمال نظارت بر عملکرد مجلس و نمایندگان وجود دارد. از جمله در بسیاری کشورها نمایندگان از اشتغال خارج از شغل نمایندگی ممنوع بوده و باید کلیه منابع مالی و درآمدی خود و هزینه‌های انتخاباتی را اعلام دارند و از دریافت هدیه ممنوع هستند و در صورتی که منافی نسبت به مصوبات مجلس داشته باشند از حق رأی یا اظهار نظر در این موضوعات ممنوع هستند. لذا به منظور ارتقای سطح شأن و منزلت مجلس و نمایندگان و همچنین اعمال نظارت بر عملکردشان، طرح مذکور ارائه شده است.

۲- سابقه موضوع

موضوع نظارت بر نمایندگان برای اولین بار به صورت منسجم در طرحی با عنوان «طرح حفظ منزلت مجلس شورای اسلامی» در دوره مجلس هفتم به مجلس تقدیم شد. این طرح در راستای حفظ استقلال و شأن مجلس، تقویت اعتماد عمومی به نمایندگان، حفظ سلامت مجلس از نفوذ عوامل فساد انگیز و در نهایت منطقی کردن و شفاف سازی هزینه‌های مجلس تنظیم شده بود و بررسی آن به کمیسیون آیین نامه داخلی مجلس ارجاع شد، اما عملاً مسکوت ماند و راه به جایی نبرد.

پس از تأکیدات مقام معظم رهبری بر لزوم نظارت مجلس بر خود، طرح «نظارت مجلس بر امور نمایندگان» در تاریخ ۱۳۸۹/۷/۴ اعلام وصول شد و به دلیل عدم رأی نمایندگان به فوریت آن علی‌رغم اینکه طرح، (۱۵) امضاء داشت، به صورت عادی به کمیسیون مشترک متشکل از نمایندگان کمیسیون‌های حقوقی قضائی، اصل نود و آیین نامه داخلی ارجاع شد. این طرح در ابتدا (۳۳) ماده در بر داشت، اما در کمیسیون مذکور، مواد متعددی از آن حذف شد و با تغییرات بسیار در تاریخ ۱۳۹۰/۱/۳۱ به صحن مجلس بازگشت و در نهایت مقرر شد که این طرح به صورت دوشوری مورد بررسی قرار گیرد و لذا پس از تصویب کلیات آن، برای بررسی جزئیات مجدداً به کمیسیون ارجاع شد که نهایتاً مصوبه مورخ ۱۳۹۰/۵/۲۳ کمیسیون، با تغییری جزئی در تاریخ ۱۳۹۰/۷/۶ در صحن علنی مجلس به تصویب نمایندگان رسید.

۳- قوانین و مقررات مربوط

الف - قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی - مصوب ۱۳۷۹ - و اصلاحات

بعدی آن

ب - قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل - مصوب ۱۳۷۳ -

۴ - اظهار نظر کارشناسی

ماده (۱)

از آنجا که تشکیل هیأت مذکور به نوعی تشکیل کمیسیون جدید در مجلس است، لذا به موجب اصل ۶۶ قانون اساسی می‌بایست در قالب آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی انجام می‌گرفت، از این منظر به نظر ماده مزبور مغایر اصل ۶۶ قانون اساسی می‌باشد.

بند «ت» ماده (۲)

با توجه به اینکه تنبیهات انضباطی در خصوص غیبت، تأخیر و بی‌نظمی در مواد (۷۸) تا (۸۱) و مواد (۸۸) تا (۹۱) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس - مصوب ۱۳۷۹ - ذکر شده است، لذا معلوم نیست اعمال مجازات‌های مندرج در مصوبه جدید مجلس، موازی با تنبیهات مذکور است یا آنها را نسخ می‌کند که در صورتی که قائل به نسخ باشیم، موجب اصلاح آیین‌نامه داخلی مجلس می‌شود که از این جهت مغایر اصول (۶۵) و (۶۶) قانون اساسی است.

تبصره (۴) ماده (۲)

ارائه رونوشت گزارش‌های واصل شده به نماینده مربوط بدون اثبات در دادگاه صالح و مبتنی بر ظن هیأت نظارت و احتمال برخورد با فرد گزارش دهنده و اینکه ممکن است این امر موجب بازداشتن و یا انصراف افراد از ارائه گزارش به هیأت شود، مغایر

امنیت قضائی عادلانه مذکور در بند (۱۴) اصل (۳) قانون اساسی است.

تبصره (۵) ماده (۲)

اطلاق این تبصره باتوجه به اینکه باعث می‌شود هیأت به مواردی نیز رسیدگی کند که مستلزم رسیدگی قضائی است و ارتکاب اعمال مجرمانه هنوز به اثبات نرسیده است، مغایر اصل (۳۷) قانون اساسی است؛ زیرا رسیدگی هیأت در برخی موارد فرع بر رسیدگی قضائی است و بدون اثبات در مرجع قضائی قابلیت اعمال تنبیهات انتظامی را ندارد.

ماده (۳)

تعیین ضوابط توسط هیأت رئیسه به دلیل ماهیت تقنینی آن، مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی است.

ماده (۶)

با توجه به آنکه لفظ "مجازات" این ابهام را ایجاد می‌کند که تصمیمات هیأت، از نوع مجازات است و این برداشت با اصل (۳۶) قانون اساسی مغایر است، بنابراین برای رفع شبهه مغایرت مذکور، به جای واژه "مجازات" از عبارت "تنبیه انتظامی" استفاده شود.

بند «ذ» ماده (۶)

تنبیه مندرج در این بند چون موجب سلب امکان ایفای وظایف نمایندگی می‌شود، با اصول ۶ و ۷ قانون اساسی مغایر است.

بندهای «ج» و «ح» ماده (۶)

با توجه به اینکه بر اساس اصل (۶۶) قانون اساسی ترتیب انتخاب رئیس و هیأت رئیسه مجلس در قانون آیین نامه داخلی مجلس معین می‌شود، لذا پیش بینی موضوع

بندهای مذکور در قانونی غیر از قانون آیین نامه داخلی مجلس مغایر اصل فوق الذکر است.

تبصره (۲) ماده (۶)

با توجه به اینکه طبق اصل (۹۳) قانون اساسی، مجلس در بررسی اعتبارنامه‌های نمایندگان، مستقل از شورای نگهبان می‌باشد، لذا مغایر اصل (۹۳) قانون اساسی است، اگرچه شورای نگهبان می‌تواند بدون جلب نظر مجلس نیز صلاحیت یک نماینده را در طول دوره تصدی نمایندگی مجلس شورای اسلامی لغو کند.

ماده (۸)

قطعیت تصمیمات هیأت در خصوص اعمال بند «ت» (کسر حقوق از یک ماه تا یک سال به میزان یک دوم) ماده (۴) مغایر بند (۱۴) اصل (۳) و اصل (۳۴) قانون اساسی است.

تبصره ماده (۸)

مفاد این تبصره به دلیل سلب حق دادخواهی مغایر اصل (۳۴) قانون اساسی و نقض صلاحیت دیوان عدالت اداری در رسیدگی به تصمیمات و اقدامات مأموران و واحدهای دولتی مندرج در اصل (۱۷۳) قانون اساسی مغایر اصل مذکور است.

ماده (۹)

الف - با توجه به اینکه اعمال قوه قضائیه منوط به تأیید هیأت شده است، لذا مغایر اصول ۵۷، ۱۵۶ و ۱۵۹ قانون اساسی است.

ب - از نظر اینکه برای نمایندگان امتیاز خاصی را قائل شده است و این امر موجب تبعیض ناروا می‌شود، لذا مغایر بند (۹) اصل سوم (۳) و اصل (۱۹) قانون اساسی است.

تبصره (۱) ماده (۹)

الف - از نظر اینکه تشخیص مذکور ممکن است مانع رسیدگی قضائی باشد، لذا مغایر اصول (۳۶)، (۵۷)، (۶۱) و (۱۵۶) قانون اساسی و نظر تفسیری شماره ۳۰۳۶ مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۰ شورای نگهبان از اصل (۸۶) قانون اساسی است.

ب - از نظر اینکه این تشخیص به نوعی تعیین مصادیق مجرمانه و غیر مجرمانه بوده و قانونگذاری محسوب می‌گردد، لذا مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی است.

تبصره (۲) ماده (۹)

این تبصره مبنیاً بر ایراد مربوط به ماده (۹) و تبصره (۱) آن از نظر اینکه استقلال قوه قضائیه را نفی می‌کند، لذا مغایر اصول (۵۷)، (۶۱) و (۱۵۹) قانون اساسی است.

ماده (۱۰)

قسمت اخیر ماده از این حیث که مشخص نیست که قوه قضائیه مکلف به رسیدگی و صدور رأی قطعی ظرف سه ماه است یا اینکه بعد از صدور رأی قطعی، ظرف سه ماه باید رأی مذکور را به هیأت اعلام نماید، واجد ابهام است.

ماده (۱۲)

الف - با عنایت به نظر تفسیری شماره ۴۵۱۲ مورخ ۱۳۷۸/۱/۲۵ شورای نگهبان از اصل (۱۳۸) قانون اساسی مبنی بر اینکه «ارجاع تصویب آیین نامه به کمیسیون یا کمیسیون‌های مجلس خلاف اصل ۱۳۸ قانون اساسی است» تصویب دستورالعمل

اجرائی قانون توسط کمیسیون تدوین آیین نامه داخلی، مغایر اصل (۱۳۸) قانون اساسی است.

ب - با عنایت به اینکه بر اساس صدر اصل (۸۵) قانون اساسی مجلس می تواند در موارد ضروری اختیار وضع بعضی از قوانین را به صورت آزمایشی به کمیسیونهای داخلی تفویض کند، لذا صلاحیت تعیین شده برای کمیسیون تدوین آیین نامه داخلی، مغایر صدر اصل (۸۵) قانون اساسی است.

ج - تعیین مصادیق موضوع تبصره (۱) ماده (۲) و ماده (۴) توسط کمیسیون یادشده می تواند متضمن تعیین دامنه شمول رفتار مجرمانه یا غیر مجرمانه نمایندگان شود و از این حیث، اطلاق آن مغایر اصل (۳۶) قانون اساسی است و از جهت اینکه نوعی تفویض اختیار قانون گذاری تلقی می شود، مغایر اصل (۸۵) قانون اساسی است.

۳- لایحه عضویت ایران در اتحادیه تعرفه‌ای حمل و نقل بار با راه آهن اروپا -

آسیا

۱- سابقه لایحه

الف - لایحه مذکور در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۲/۱۵ هیأت وزیران به شرح زیر تصویب و طی نامه شماره ۳۹۷۱۹/۷۴۳۰۶ مورخ ۱۳۸۷/۵/۱۳ به مجلس شورای اسلامی ارسال شد:

ماده واحده - به دولت اجازه داده می شود در "اتحادیه تعرفه‌ای حمل و نقل بار با راه آهن اروپا - آسیا" عضویت یابد و نسبت به پرداخت حق عضویت مربوط و یا کمک،

اقدام نماید. تعیین و تغییر دستگاه اجرایی طرف عضویت بر عهده دولت است.

ب - مجلس شورای اسلامی لایحه مذکور را در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۸/۲۶ با

اصلاحاتی به شرح زیر تصویب نمود:

ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود در "اتحادیه تعرفه‌ای حمل و نقل بار با راه

آهن اروپا - آسیا" عضویت یابد و نسبت به پرداخت حق عضویت مربوط اقدام نماید.

دستگاه اجرایی ذی‌ربط وزارت راه و ترابری است.

ج - شورای نگهبان نسبت به مصوبه مذکور به شرح زیر اظهار نظر نمود:

۱- نظر به اینکه طبق اصل ۸۰ قانون اساسی پرداخت کمک در هر مورد باید به

تصویب مجلس شورای اسلامی برسد، لذا متن ماده واحده از این جهت مغایر اصل

مذکور شناخته شد.

۲- لازم به تذکر است چون ضمیمه ارسالی لایحه در اوراق غیر رسمی و بدون

تعیین تعداد مواد و تبصره‌های مصوب و فاقد امضاء می‌باشد، ضروری است ماده واحده و

متن کنوانسیون و ضائم آن به صورت رسمی تنظیم و در انتهای آن مراتب تصویب در

مجلس با تعداد مواد ذکر گردد.

۳- همانگونه که در موارد مشابه در نظریات این شورا آمده است اساسنامه موجد این

اتحادیه باید به تصویب مجلس محترم شورای اسلامی برسد و آنچه که ارسال شده است

به عنوان ضمیمه ماده واحده است و مشخص نیست که به تصویب مجلس محترم

رسیده است یا خیر؟ از این جهت ابهام دارد و لازم است متن مصوب مجلس به صورت

رسمی برای این شورا ارسال گردد تا اظهار نظر ممکن شود.

د - پس از انعکاس ایراد شورای نگهبان به دولت توسط مجلس شورای اسلامی، هیأت وزیران لایحه مذکور را در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱/۲۱ به شرح زیر تصویب و طی نامه شماره ۴۵۷۳۶/۷۳۶۴۷ مورخ ۱۳۹۰/۴/۷ به مجلس شورای اسلامی ارسال نمود:

ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود در "اتحادیه تعرفه‌ای حمل و نقل بار با راه آهن اروپا - آسیا" به شرح اساسنامه پیوست عضویت یابد و نسبت به پرداخت حق عضویت مربوط اقدام نماید. تعیین و تغییر دستگاه اجرایی طرف عضویت بر عهده دولت است.

ه - سرانجام مجلس شورای اسلامی لایحه مذکور را در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۷/۶ با اصلاحاتی به شرح زیر تصویب نمود:

ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود در "اتحادیه تعرفه ای حمل و نقل بار با راه آهن اروپا - آسیا" به شرح اساسنامه پیوست عضویت یابد و نسبت به پرداخت حق عضویت مربوط اقدام نماید. تعیین و تغییر دستگاه اجرایی طرف عضویت بر عهده دولت است.

تبصره - در اجرای اساسنامه ضمیمه این قانون، رعایت اصول هفتاد و هفتم (۷۷) و یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران الزامی است.

۲- اظهار نظر کارشناسی

واژه "کنفرانس" مندرج در جزء (الف) بند (۴) ماده (۴) به دلیل عدم ذکر معادل فارسی آن «همایش» مغایر اصل پانزدهم قانون اساسی است.

۴- لایحه عضویت ایران در فدراسیون بین المللی بتن

۱- مقدمه توجیهی، ضرورتها و اهداف

به منظور گسترش حضور فعال جمهوری اسلامی ایران در سازمانها و مجامع بین المللی و بهره گیری از آن در جهت تأمین منافع ملی و تحقق هرچه بیشتر همگرایی منطقه‌ای و بین المللی در راستای اصول و اهداف استراتژیک سیاست خارجی کشور و بهره گیری از آخرین دستاوردهای علمی و تکنولوژیکی، لایحه مذکور تقدیم مجلس شورای اسلامی شده است.

۲- سابقه لایحه

الف - لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در فدراسیون بین المللی بتن در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۲/۱۵ هیأت وزیران به شرح زیر تصویب و طی نامه شماره ۳۹۷۱۹/۷۶۶۵۱ مورخ ۱۳۸۷/۵/۱۵ به مجلس شورای اسلامی تقدیم شد:

ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود در " فدراسیون بین المللی بتن " عضویت یابد و نسبت به پرداخت حق عضویت مربوط و یا کمک، اقدام نماید. تعیین و تغییر دستگاه اجرایی طرف عضویت بر عهده دولت است.

ب - مجلس شورای اسلامی در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۸/۱۹ لایحه مذکور را عیناً به تصویب رساند.

ج - شورای نگهبان نسبت به مصوبه یاد شده به شرح زیر اظهار نظر نمود:

۱- نظر به اینکه طبق اصل ۸۰ قانون اساسی پرداخت کمک در هر مورد باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد، لذا متن ماده واحده از این جهت مغایر اصل

مذکور شناخته شد.

۲- لازم به تذکر است چون ضمیمه ارسالی لایحه در اوراق غیر رسمی و بدون تعیین تعداد مواد و تبصره‌های مصوب و فاقد امضاء می‌باشد، ضروری است ماده واحده و متن کنوانسیون و ضمائم آن به طور رسمی تنظیم و در انتهای آن مراتب تصویب در مجلس با تعداد مواد ذکر گردد.

۳- همانگونه که در موارد مشابه در نظریات این شورا آمده است اساسنامه موجد این فدراسیون باید به تصویب مجلس محترم شورای اسلامی برسد و آنچه که ارسال شده است به عنوان ضمیمه ماده واحده است و مشخص نیست که به تصویب مجلس محترم رسیده است یا خیر؟ از این جهت ابهام دارد و لازم است متن مصوب مجلس به صورت رسمی برای این شورا ارسال گردد تا اظهار نظر ممکن شود.

د - پس از انعکاس ایراد شورای نگهبان به دولت توسط مجلس شورای اسلامی، هیأت وزیران لایحه جدید را در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱/۲۱ به شرح زیر تصویب و طی نامه شماره ۴۵۷۳۶/۷۳۸۳۵ مورخ ۱۳۹۰/۴/۷ به مجلس شورای اسلامی ارائه نمود:

ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود در " فدراسیون بین المللی بتن " به شرح اساسنامه پیوست عضویت یابد و نسبت به پرداخت حق عضویت مربوط اقدام نماید. تعیین و تغییر دستگاه اجرایی طرف عضویت بر عهده دولت است.

ه- سر انجام مجلس شورای اسلامی لایحه مذکور را در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۷/۶ با اصلاحاتی به شرح زیر تصویب نمود:

ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود در " فدراسیون بین المللی بتن " به شرح

اساسنامه پیوست عضویت یابد و نسبت به پرداخت حق عضویت مربوط اقدام نماید. تعیین و تغییر دستگاه اجرایی طرف عضویت بر عهده دولت است. تبصره - در اجرای اساسنامه ضمیمه این قانون رعایت اصل هفتاد و هفتم (۷۷) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران الزامی است.

۳- اظهار نظر کارشناسی

الف - مواد (۶) و (۲۲) از حیث ارجاع به قوانین کشور سوئیس و پذیرش این قوانین از لحاظ شرعی و انطباق با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران محل ایراد و تأمل است. **ب -** پذیرش صلاحیت انحصاری دادگاه‌های شهر ژنو در سوئیس مندرج در ماده (۲۳) با موازین شرعی و اصول قانون اساسی از جمله اصول (۱۵۶)، (۱۳۹) و (۱۵۹) مغایرت دارد.

۵- اصلاح اساسنامه شرکت مادر تخصصی مدیریت منابع آب ایران

۱- سابقه موضوع

الف - بر اساس ماده (۳۰) اصلاحی اساسنامه سازمان تحقیقات منابع آب (تصویب نامه شماره ۷۶۷۹/ت ۱۹۳۶۹ هـ مورخ ۱۳۷۹/۲/۳۱) سازمان، مجاز است بابت سهمی از ارزش ذاتی آب و راهبری و مدیریت منابع آب کشور، درصدی از درآمدهای شرکت‌های آب منطقه‌ای و استانی و سازمان آب و برق خوزستان را به تشخیص وزیر نیرو (ریاست مجمع) و در قالب بودجه سالانه و به منظور تأمین بخشی از هزینه‌های خود دریافت نماید. همچنین با توجه به امکانات فنی و علمی و تحقیقاتی خود خدمات لازم را در

زمینه‌های مرتبط با فعالیت سازمان، به سایر دستگاه‌ها و مؤسسات اعم از دولتی یا خصوصی در قبال حق الزحمه ارائه نماید.

ب- در اساسنامه جدید شرکت مذکور (تصویب نامه شماره ۲۷۳۰/ت ۲۸۲۲۵هـ- مورخ ۱۳۸۲/۳/۲۰) مفاد ماده مذکور پیش بینی نشد، لذا با توجه به اینکه بر اساس ماده (۳۷) قانون محاسبات عمومی کشور - مصوب ۱۳۶۶- پیش بینی درآمد و یا سایر منابع تأمین اعتبار در بودجه کل کشور مجوزی برای وصول از اشخاص تلقی نمی‌گردد و در هر مورد احتیاج به مجوز قانونی دارد، مصوبه جدید از سوی دولت صادر شده است تا بر اساس آن، عملکرد شرکت مذکور و جاهت قانونی پیدا کند.

۲- اظهار نظر کارشناسی

به موجب ماده (۱۱) قانون محاسبات عمومی کشور - مصوب ۱۳۶۶- از جمله دریافت‌های دولت، درآمد شرکت‌های دولتی است که به موجب قانون باید در حساب‌های خزانه داری کل متمرکز شود، لذا با عنایت به مفاد اصل (۵۳) قانون اساسی که کلیه دریافت‌های دولت در حساب‌های خزانه داری کل متمرکز می‌شود، عدم تصریح به موضوع مذکور (واریز به خزانه) مغایرت قانونی دارد.

امام خمینی (ره):

و از شورای محترم نگهبان می‌خواهم و توصیه می‌کنم، چه در نسل حاضر و چه در نسل‌های آینده، که با کمال دقت و قدرت

و خطایف اسلامی و ملی خود را اغماض تحت تأثیر هیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و قانون اساسی بدون هیچ تلا

خط جلوگیری نمایند و بلا لحاظ ضرورت کشور که گاهی با احکام ثانویه و گاهی به ولایت فقیه ارجاشود توجه نمایند.

(سخننامه، ج ۲۲، ص ۴۳۳)

مرکز تحقیقات شورای نگهبان

تهران - صندوق پستی ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵